โอนการศึกษาขั้นพื้นฐานให้ อปท.เพื่อแก้ปัญหาความล้าหลังการศึกษาของไทย (บทความ โดย ถวิล ไพรสณฑ์)

นำเสนอเมื่อ : 21 พ.ค. 2558

ถวิล ไพรสณฑ์

นายกมล รอดคล้าย เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (กพฐ.) ได้กล่าวถึงกรณีที่ผู้ตรวจการแผ่นดินเสนอให้โอนย้ายการศึกษาขั้นพื้นฐานให้ไปสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นว่า กระแสดังกล่าวได้ลุกลามไปมาก โดยเฉพาะกลุ่มผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา (สพป.) และกลุ่มผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา (สพม.)
ที่ได้พูดคุยผ่านโปรแกรมไลน์และเว็บไซต์ต่างๆ
ที่เรียกร้องและเคลื่อนไหวไม่ต้องการไปอยู่กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

และยังอ้างว่า ได้มีการให้นักศึกษาหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ทำการวิจัยเรื่องความพร้อมการถ่ายโอนการศึกษาให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ในจังหวัดนนทบุรี ปทุมธานี และพระนครศรีอยุธยา โดยวิจัยเชิงปริมาณและคุณภาพ ซึ่งสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิ 25 คน และสุ่มตัวอย่างสอบถามอีก 388 คน ผลปรากฏว่า

- อปท. 267 แห่ง มีความพร้อม 95 แห่ง ไม่มีความพร้อม 172 แห่ง

- ผู้ปกครอง นักเรียน ประชาชนในท้องถิ่น ที่สอบถาม บุคลากรทางการศึกษาที่สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ก็เห็นว่า อปท.ไม่มีความพร้อมทั้งด้านงบประมาณ ด้านวิชาการ และด้านการบริหารบุคคล

ผลการวิจัยดังกล่าว สพฐ. เห็นว่า สพฐ.ควรเป็นหน่วยงานหลักในการจัดการศึกษาต่อไปจะเหมาะสมกว่า โดยมีเหตุผลดังนี้

- สพฐ.เป็นองค์การของรัฐ- ทำงานบนความรับผิดชอบ ไม่ว่าผลจะออกมาดีหรือไม่ก็ตาม- เพราะฉะนั้น ถ้าให้คนอื่นจัดการศึกษาก็ไม่รู้ว่าเขาจะรับผิดชอบการศึกษาหรือไม่

นายกมลยังกล่าวต่อไปอีกว่า ในมิติของ สพฐ. เกี่ยวกับเรื่องนี้เห็นว่า

- อปท.ไม่มีความพร้อม- อ้างว่า ผู้อำนวยการบางคนเคยทำงานภายใต้สังกัด อปท.มาก่อน จึงมีประสบการณ์กับ อปท. ทำให้ทราบว่าจะมีปัญหาเพราะ

1.อปท.มีการเปลี่ยนผู้บริหารบ่อย มีผลต่อนโยบายการทำงาน

2.ปัญหาความรู้ทางวิชาการ

3.ความรู้ที่ท้องถิ่นมี ยังสู้หน่วยงานราชการไม่ได้

4.อดีตที่ผ่านมา อปท.ให้ครูทำกิจกรรมที่ไม่ใช่การเรียน การสอน ทำให้ครูไม่สบายใจ

5.ครู อปท.ไม่สามารถโอนย้ายได้เหมือนกรณีการเป็นครูในส่วนราชการเดียวกัน

ผมเห็นข่าวนี้แล้ว ไม่ได้มีความรู้สึกแปลกประหลาดอะไรมากนัก
เพราะเป็นเรื่องปกติของทุกหน่วยราชการหรือทุกหน่วยงาน
เมื่อใดก็ตามที่ถูกตัดทอนอำนาจและหน้าที่ออกไปจากที่ตนเองมีอำนาจก็ต้องมีปฏิกิริยาเช่นนั้น

แต่ที่ผมไม่สบายใจก็คือ ประเด็นและข้อมูลที่ผู้บริหารระดับสูง อย่างเช่นนายกมลออกมาแถลงนั้น
ไม่ครบถ้วนและถูกต้องตามความเป็นจริงทั้งหมด และเป็นการพูดโดยอ้างอิงเพียงด้านเดียว
เพื่อให้เกิดแรงต่อต้านจากข้าราชการในองค์กรเดียวกัน และรวมทั้งประชาชนที่ไม่มีข้อมูลครบถ้วนด้วย

ประเด็นที่ผมจะถามนายกมล ซึ่งไม่ทราบว่าท่านลืมไปหรือไม่คือ

<u>ประเด็นแรก</u> กระทรวงศึกษาธิการนับตั้งแต่มี พ.ร.บ.ประถมศึกษา พ.ศ.2464 จนกระทั่ง
พ.ร.บ.ระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ.2546 และ พ.ศ.2553 ซึ่งเป็นเวลาเกือบ 100 ปี

ทำไมคุณภาพการศึกษาจึงด้อยลง ด้อยลง จนอยู่ในลำดับที่ 6 ของประเทศในกลุ่มอาเซียน ซึ่งมีอยู่ 10
ประเทศแล้ว ซึ่งไม่น่าเชื่อว่า ประเทศไทยอยู่ในระดับที่ต่ำกว่า กัมพูชา และประเทศลาว

นี่เป็นผลจากการบริหารงานที่ผ่านมาของกระทรวงศึกษาธิการที่ท่านและผู้อำนวยการสำนักงานเขตการศึกษาและผู้บ
ริหารทุกคนในกระทรวงที่จะต้องรับผิดชอบ ความจริงนี้ท่านไม่ทราบหรือ
สพฐ.ที่ท่านเป็นผู้บังคับบัญชาสูงสุดต้องรับผิดชอบไหมครับ

<u>ประเด็นที่สอง</u> มีข่าวครึกโครมเมื่อปลายปีที่แล้วว่า นักเรียนประถมศึกษาชั้นปีที่ 3
อ่านหนังสือไทยไม่ได้ และประมาณว่ามีคนไทยอ่านหนังสือไทย
เขียนหนังสือไทยไม่ได้ทั้งประเทศนับจำนวนล้านคน แม้จะมีโรงเรียนที่จัดการศึกษานอกโรงเรียน (กศน.) ตาม
พ.ร.บ.การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย พ.ศ.2551 เพื่อแก้ปัญหานี้ก็ตาม แต่ก็ยังแก้ปัญหานี้ไม่ได้

กระทรวงศึกษาธิการเคยประกาศจะแก้ปัญหาเหล่านี้ไหม
เพราะเท่าที่ผ่านมามีแต่จะขยายองค์กรให้ใหญ่โตกลายเป็นแท่งในกระทรวงศึกษาธิการ

<u>ประเด็นที่สาม</u> การบริหารบุคคลของ สพฐ. ไม่เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล
การวางตนเป็นเจ้าขุนมูลนายของผู้บริหารทุกระดับ
โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่ข้าราชการครูเขาเอือมระอา
รวมทั้งข่าวการเสียเงินเสียทองในการแต่งตั้ง โยกย้าย ก็เป็นเรื่องราวที่ได้รับฟังอยู่ตลอดเวลา
มีข่าวจนกระทั่งว่าบางแห่งคิดค่าการย้ายโดยถือระยะทางเป็นกิโลเมตร
หรือแม้แต่ข่าวการทุจริตการซื้อการจ้างก็มีเช่นเดียวกัน เหมือนกับหน่วยราชการอื่นๆ รวมทั้ง อปท.ด้วย

การที่มีสายการบังคับบัญชาหลายขั้นตอน การบริหารล่าช้า ไม่ทันต่อเหตุการณ์และไม่มีความคล่องตัว
โรงเรียนไม่เป็นอิสระในด้านต่างๆ เกือบ 100 ปี ท่านก็ยังไม่แก้ไข

<u>ประเด็นที่สี่</u> นายกมลเคยทราบและออกข่าวให้ประชาชนหรือผู้บังคับบัญชาทราบบ้างไหมว่า

เมื่อปี พ.ศ.2551 สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.)
ซึ่งเป็นองค์การมหาชนที่เป็นหน่วยงานของรัฐประเภทหนึ่ง ที่อยู่ภายใต้กระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 4
พฤศจิกายน 2543 ได้รายงานผลการประเมินคุณภาพการศึกษา สรุปได้ดังนี้

โรงเรียนสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ประเมิน 14,196 โรงเรียน (จากประมาณ 30,000 โรงเรียน)
ผ่านการรับรอง 11,057 โรงเรียน (77.89 เปอร์เซ็นต์) ไม่ผ่าน 3,139 โรงเรียน (22.1 เปอร์เซ็นต์)

โรงเรียนสังกัด กทม. 436 โรงเรียน ผ่านการรับรอง 430 โรงเรียน (96.43 เปอร์เซ็นต์) ไม่ผ่าน 6
โรงเรียน (4.19 เปอร์เซ็นต์) ซึ่งถ้าประเมินช่วงนี้ต้องผ่าน 100 เปอร์เซ็นต์

โรงเรียนสังกัดเมืองพัทยาและเทศบาล 366 โรงเรียน ผ่านการรับรอง 326 โรงเรียน (89.07 เปอร์เซ็นต์)

ไม่ผ่าน 40 โรงเรียน (10.93 เปอร์เซ็นต์)

โรงเรียนเอกชน 462 โรงเรียน ผ่านการรับรอง 415 โรงเรียน (90.77 เปอร์เซ็นต์) ไม่ผ่าน 47 โรงเรียน (9.23 เปอร์เซ็นต์)

จะเห็นได้ว่า โรงเรียนสังกัดกระทรวงศึกษาธิการไม่ผ่านการรับรองถึง 3,139 โรงเรียน (จากการประเมิน 14,196 โรงเรียน ซึ่งถ้าประเมินทุกโรงเรียน (30,000 กว่าโรงเรียน) ผลออกมาคงเกิน 5,000 โรงเรียนก็ได้

ผมสงสัยมากว่า ข้อมูลเหล่านี้ ทำไมกระทรวงศึกษาธิการไม่นำมาเปิดเผยให้สาธารณชนทราบ

เพราะฉะนั้น การที่นายกมลอ้างว่า ความรู้ที่ท้องถิ่นมียังสู้หน่วยงานราชการไม่ได้ ก็คงไม่จริงเสียแล้ว

<u>ประเด็นที่ห้า</u> ที่นายกมลพูดว่า เมื่อข้าราชการครูสังกัดกับ อปท. แล้วจะโอนย้ายไปสังกัดโรงเรียนของกระทรวงศึกษาธิการอื่นไม่ได้ ก็ไม่ใช่เรื่องจริงอีก เพราะตามกฎหมายข้าราชการพลเรือน กฎหมายที่เกี่ยวกับข้าราชการกระทรวงศึกษาธิการ และกฎหมายที่เกี่ยวกับข้าราชการส่วนท้องถิ่นก็บัญญัติให้สามารถโอนย้ายกันได ซึ่งมีมาช้านานกันแล้ว

อย่างไรก็ตาม ในระยะยาว ข้าราชการ อปท.ต้องรับสมัครจากบุคคลใน อปท.นั้นหรือจังหวัดนั้นๆ เป็นหลัก เพื่อไม่ให้มีปัญหาเรื่องที่อยู่อาศัยและการไปมา ซึ่งจะแก้ปัญหาการไม่ได้รับสวัสดิการที่ดีเหมือนปัจจุบันได้

<u>ประเด็นที่หก</u> นายกมลมองว่า ถ้าขึ้นกับ อปท. ครูจะถูกใช้ให้ทำกิจกรรมที่ไม่ใช่การเรียนการสอน ซึ่งครูไม่สบายใจ

ผมขอถามว่า ปัจจุบันครูที่สังกัดกระทรวงศึกษาธิการถูกใช้ให้ทำกิจกรรมอื่นก็มีให้รู้ให้เห็นเสมอ เช่น จากผู้ว่าราชการจังหวัด นายอำเภอ ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ซึ่งก็เป็นเรื่องปกติธรรมดาในระบบราชการไทยและวัฒนธรรมไทยที่ต้องรวมกำลังกันทำกิจกรรมบ้าง

<u>ประเด็นที่เจ็ด</u> นายกมลพูดไม่ครบถ้วน ในกรณีที่ว่า อปท.จำนวนหนึ่งยังไม่พร้อม ซึ่งทั้งหมดก็เป็นเรื่องจริง แต่ในยุคที่ คสช.กำลังจะปฏิรูปในหลายๆ ด้านนั้น ด้านหนึ่งคือการปฏิรูป อปท.ให้มีขนาดใหญ่ มีรายได้เพียงพอที่จะรับภารกิจงานบริหารสาธารณะและการจัดการศึกษารวมไปด้วย เมื่อถึงเวลานั้นจึงจะมีการโอนการจัดการศึกษาไปให้ อปท.ที่มีความพร้อมในทุกด้าน

โดยความเป็นจริงเกือบทั่วโลก การจัดการการศึกษาระดับพื้นฐาน อปท.เป็นผู้ดำเนินการทั้งสิ้น ทั้งนี้ด้วยเหตุผลที่ว่า

1.ผู้บริหารท้องถิ่นและสมาชิกสภาท้องถิ่นต้องเอาใจใส่ในเรื่องการจัดการศึกษา เพราะเด็กนักเรียนก็คือลูกหลานของพ่อแม่ในท้องถิ่นที่เขารู้จักเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งคงไม่มีใครไม่ต้องการให้ลูกหลานไม่รู้หนังสือหรอกครับ

ยิ่งถ้าเขาจัดการการศึกษาไม่ดีพอก็จะมีผลต่อผู้บริหารเองในอนาคตด้วย

ซึ่งต่างจากระบบปัจจุบันที่ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ไม่แน่ใจว่าจะเป็นคนท้องที่หรือไม่ เพราะระบบราชการที่รวมศูนย์อำนาจจะย้ายข้าราชการจากที่ไหนไปอยู่ที่ไหนก็ได้ การเอาใจใส่ต่องานในหน้าที่ก็มีน้อย และประชาชนเองก็ไม่กล้าตรวจสอบการทำงาน

ไม่เหมือนกับ อปท. ที่ประชาชนมีความใกล้ชิด และเป็นคนเลือกตั้งเข้าไป การตรวจสอบจึงทำได้ง่ายและมีประสิทธิภาพมากกว่า

อย่างไรก็ตาม การโอนงานการศึกษาไปให้ อปท. ก็ไม่ใช่ว่าการจัดการศึกษาของ อปท.จะตัดขาดจากกระทรวงศึกษาธิการ ทั้งนี้ เพราะ อปท.ต้องปฏิบัติตามนโยบายของรัฐ รัฐจะต้องกำหนดหลักสูตร และงานทางวิชาการ ตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผล ไม่ใช่ว่า อปท.จะมีความเป็นอิสระในเรื่องเหล่านี้

ด้วยเหตุนี้ ผมจึงขอให้กระทรวง รวมทั้ง สพฐ. และนายกมล ได้นำเอาประเด็นเรื่องคุณภาพการศึกษา (หมายถึงคุณภาพของนักเรียน) มาเป็นหลักในการพิจารณาว่า หน่วยงานใดควรรับผิดชอบเรื่องใด รวมทั้งเรื่องการจัดการศึกษาระดับพื้นฐาน

การมาอ้างว่า ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่ไม่เห็นด้วย ครูไม่ต้องการโอน ประชาชนไม่เห็นด้วยนั้น ผมเห็นว่า ถ้าได้ชี้แจงความจริง เช่น ผลการประเมินคุณภาพการศึกษาที่ผ่านมาเป็นอย่างไร เรื่องงบประมาณ เรื่องบุคลากร ให้ทุกฝ่ายทราบ ปัญหาการไม่เต็มใจ ไม่เห็นด้วยกับการโอนก็จะมีน้อยลง

ซึ่งผมเองเห็นว่า ถ้าตราบใดยังไม่มีการปรับปรุง อปท. ให้อยู่ในหลักเกณฑ์ที่เสนอ ก็ยังไม่สมควรโอนงานการศึกษาไปให้ อปท.

ผมหวังว่านายกมลน่าจะหาข้อมูลต่างๆ ตามที่ผมเขียนมาทั้งหมด เพื่อประกอบการพิจารณาของท่าน ขอความกรุณาอย่าใช้ธงที่ตั้งเป้าไว้ว่าไม่ต้องการโอนการศึกษาไปให้ อปท. โดยไม่ได้มองข้อเท็จจริงว่า เท่าที่ผ่านมาทำไมการศึกษาที่กระทรวงศึกษาธิการรับผิดชอบจึงมีแต่ถอยหลัง มีคนอ่าน-เขียนหนังสือไทยไม่ได้มากมาย และคุณภาพการศึกษาจากผลประเมินก็สู้โรงเรียนสังกัด อปท.ไม่ได้ นายกมลเคยทราบไหมว่า มีโรงเรียนสังกัด กทม. เมืองพัทยา เทศบาลหลายแห่ง เขามีหลักสูตรสอนภาษาต่างประเทศกันแล้ว และที่น่ายินดีก็คือ ผู้ปกครองแย่งกันส่งลูกหลานเข้าเรียนในสังกัด อปท. ก็มีให้เห็นมากมาย

กรณีที่การจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการยังล้าหลัง กระทรวงศึกษาธิการ หรือ สพฐ. ไม่ต้องรับผิดชอบหรือ

อย่าติดยึดกับตำแหน่ง โดยไม่คำนึงถึงอนาคตของการศึกษาเลยครับ เพราะจะเกิดความเสียหายแก่ประเทศชาติ

ยุคโลกาภิวัตน์ ต้องมีการเปลี่ยนแปลงครับ ระบบรวมศูนย์อำนาจนั้นต้องสลายไปได้แล้ว มิฉะนั้น ประเทศชาติของเราจะล้าหลังไปเรื่อยๆ ท่านต้องการเช่นนั้นหรือ

เพราะฉะนั้น เราต้องรีบปฏิรูปโครงสร้างการศึกษาโดยเปลี่ยนแปลง เพื่อให้ประชาชนเป็นเจ้าของ และมีส่วนร่วมอย่างแท้จริงเพื่ออนาคตของชาติต่อไป.

โอนการศึกษาขั้นพื้นฐานให้ อปท

เพื่อแก้ปัญหาความล้าหลังการศึกษาของไทย

กวิล ไพรสณฑ์

นายผล รองคล้าย เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (กพฐ.) ได้กล่าวถึงกรณีที่ผู้ตรวจการแผ่นดิน เสนอให้โอนย้ายการศึกษาขั้นพื้นฐานให้ไปสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นว่ากระบวน**การเหล่านี้ได้ดูกฎหมาย**ไม่ได้ โดยเฉพาะกลุ่มผู้อำนวยการสำนักงาน**เขตพื้นที่การศึกษา**ประถมศึกษา (สพป) และกลุ่มผู้อำนวยการสำนักงาน**เขตพื้นที่การศึกษา**มัธยมศึกษา (สพม.) ที่ได้ดูหลุมฝังกลบโปรแกรมไหนและเงินใช้สอยต่างๆ ที่เรียกร้อง และเคลื่อนไหวได้ต้องการให้อยู่กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

และยังอ้างว่า **ได้มีการให้นักศึกษาหลักสูตร**รัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยา**ลัยรามคำแหง**ทำการวิจัยเรื่องความพร้อมการถ่าย**โอนการศึกษาให้องค์**กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท) ในจังหวัดนนทบุรี **ปทุมธานี และพระนครศรีอยุธยา** โดยวิจัยเชิงปริมาณและคุณภาพ **ซึ่งสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ**และผู้ทรงคุณวุฒิ 25 คน และกลุ่มตัวอย่างสอบถามอีก 386 คน ผลปรากฏว่า

- อปท. 267 แห่ง **มีความพร้อม** 95 แห่ง ไม่มีความพร้อม 172 แห่ง
- ผู้ปกครอง นักเรียน **ประชาชนในท้องถิ่น** ที่สอบถามบุคลากรทางการศึกษา**ที่สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ** กังวลว่า อปท. ไม่มีความพร้อมทั้งด้านงบประมาณ **ด้านวิชาการ** และด้านการบริหารบุคคล

ผลการวิจัยดังกล่าว **สพฐ. เห็นว่า สพฐ.**ควรเป็นหน่วยงานหลักในการ**ศึกษาต่อไปจะเหมาะสมกว่า** โดยมีเหตุผลดังนี้

- สพฐ.เป็นองค์การ**ของรัฐ**
- ทำงานแบบ**ราชการเป็นหลัก ไม่ว่า**แพะออกนายังไงก็ตาม
- เพราะฉะนั้น **ถ้าให้คนอื่นจัดการศึกษา**ก็ไม่รู้ว่าเขาจะรับผิดชอบการศึกษาหรือไม่

นายกลมยังกล่าว**ต่อไปอีกว่า ไม่มีใครอ**ย สพฐ. เกี่ยวกับเรื่องนี้เห็นว่า

- อปท.ไม่มีความพร้อม
- อ้างว่า ผู้อำนวยการบางคนเคยทำงานมาได้สังกัด อปท.มาก่อน จึงมีประสบการณ์กับ **อปท. ทำให้ทราบว่า**จะมีปัญหาเพราะ

1.อปท.มีการเปลี่ยน**ผู้บริหารบ่อย มีผลต่อ**นโยบายการทำงาน

2.ปัญหาความรู้ทางวิชาการ

3.ความรู้ที่ท้องถิ่นมี **ยังสู้หน่วยงานราชการไม่ได้**

4.อีกทั้งที่ผ่านมา **อปท.ให้ครูทำพิจารณ**ีไม่ใช่การเรียน การสอน ทำให้ครูไม่สบายใจ

5.ครู อปท.ไม่สามารถโยกย้ายให้เหมือนการมีการเป็นครูในส่วนราชการเดียวกัน

ผมเห็นว่าวันนี้แล้ว **ไม่ได้มีความรู้สึกแปลก**ประหลาดอะไรมากนัก เพราะเป็นเรื่องปกติของทุก**หน่วยราชการหรือทุกหน่วยงาน** เมื่อใดก็ตามที่ถูกตั้งคำถามถึงการ**ทำงานและหน้าที่ออกไปจากที่ตนเองมีอำนาจที่**ต้องมีปฏิกิริยาขึ้นมาในใจ

แต่ที่ผมไม่สบายใจก็คือ ประเด็นและข้อมูลที่ผู้บริหารระดับสูงอย่างเช่นนายกฯ**ออกมาแถลงนั้น ไม่ครบถ้วน**และถูกต้องตามความเป็นจริงทั้งหมด และเป็น**การพูดโดยอ้างอิงเพียงด้านเดียว เพื่อให้เกิดแรงต่อต้านจากข้าราชการในองค์กรเดียวกัน** และรวมทั้ง**ประชาชนที่ไม่มีข้อมูลครบด้านด้วย**

ประเด็นที่น่าจะถามนายกฯ ซึ่งไม่ทราบว่าท่านมีเวลาหรือไม่คือ

ประเด็นแรก กระทรวงศึกษาธิการมีกฎหมายตั้งแต่ปี พ.ร.บ.ประถมศึกษา พ.ศ.2464 จนกระทั่ง พ.ร.บ.ระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ.2546 และ พ.ศ.2553 ซึ่งเป็นเวลาเกือบ 100 ปี

ทำไมคุณภาพการศึกษาจึงตกลง ตกอยู่ จนอยู่ในอันดับที่ 6 ของประเทศในกลุ่มอาเซียน ซึ่งมีอยู่ 10 ประเทศ,แล้ว ซึ่งไม่น่าเชื่อว่าประเทศไทยอยู่ในระดับที่ต่ำกว่า กัมพูชา และประเทศลาว

นี่เป็นผลจากการบริหารงานที่ผ่านมาของกระทรวงศึกษาธิการที่ท่านและผู้อำนวยการ**สำนักงานเขตการศึกษา**และผู้บริหารทุกคนในกระทรวงที่จะต้องรับ**ผิดชอบ ความจริงนี้ก็ท่านไม่ทราบหรือ** สพฐ.ที่ท่านเป็นผู้บังคับบัญชา**สูงสุดต้องรับผิดชอบ**ใช่ไหมครับ

ประเด็นที่สอง **มีข่าวครึกโครม**เมื่อปลายปีที่แล้วว่า นักเรียนประถมศึกษาชั้นปีที่ 3 **อ่านหนังสือไทยไม่ได้** และประมาณว่ามีคนไทยอ่านหนังสือไทย **เรียนหนังสือไทยไม่ได้ตั้งประเทศมีจำนวน**ล้านคน แม้จะมีโรงเรียน**ที่จัดการศึกษานอกโรงเรียน** (กศน.) ตาม พ.ร.บ.การศึกษาแ**ลการบริหารและการศึกษาตามอัธยาศัย** พ.ศ.2551 เพื่อแก้ปัญหานี้ก็ตาม **แต่ก็ยังแก้ปัญหานี้ไม่ได้**

กระทรวงศึกษาธิการ**เคยประเมินผล**แก้ปัญหาเหล่านี้ไหม เพราะเท่าที่ผ่านมามีแต่**ระบบขยายองค์กรให้ใหญ่โตกลายเป็นแห่งใน**

กระทรวงศึกษาธิการ

ประเด็นที่สาม **การบริหารบุคคลของ สพฐ.** ไม่เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล การวางตน**เป็นเจ้าขุนมูลนาย**ของผู้บริหารทุกระดับ โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้อำนวย**การสำนักงานเขตพื้นที่**การศึกษาที่ข้าราชการครูเชาเอ็นกระยา รวม**ทั้งข่าวการเสียเงินเสียทอง**ในการแต่งตั้ง โยกย้าย ก็เป็นเรื่องราวที่ได้**รับฟังอยู่ตลอดเวลา** มีข่าวพนักระดับว่าบางแห่งคิดค่าการย้ายโยกย้ายระดับ**การะทางเป็นกิโลเมตร** หรือแม้แต่ข่าวการขุนริการซื้อการซ้ำกันมีเช่นเดียวกัน เหมือนกับหน่วยราชการอื่นๆ รวมทั้ง อปท.ด้วย

การที่มีสภาการ**ไม่ดีพัฒนาหลายขั้นตอน** การบริหารซ้ำซ้อน ไม่ทันต่อเหตุการณ์และไม่มี**ความคล่องตัว** โรงเรียนไม่เป็นอิสระในด้านต่างๆ เกือบ 100 ปี ท่านก็ยังไม่แก้ไข

ประเด็นที่สี่ นายกมลเคยทราบและอยากว่าใช่ประชาชนหรือผู้ปกครองบ้างไหมว่า

เมื่อปี พ.ศ.2551 **สำนักงานรับรองมาตรฐ**านและประเมิน**คุณภาพการศึกษา** (สมศ.) **ซึ่งเป็นองค์การมหาชน**ที่เป็นหน่วยงาน**ของรัฐประเภทหนึ่ง ที่อยู่ภายใต้กระทรวงศึกษาธิการ** ซึ่งตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 4 พฤศจิกายน 2543 **ได้รายงานผลการประเมินคุณภาพการศึกษา สรุปได้ดังนี้**

โรงเรียนสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ประเมิน 14,196 โรงเรียน (จากประมาณ 30,000 **โรงเรียน) ผ่านการรับรอง** 11,057 โรงเรียน (77.89 เปอร์เซ็นต์) ไม่ผ่าน 3,139 โรงเรียน (22.1 เปอร์เซ็นต์)

โรงเรียนสังกัด กทม. 436 โรงเรียน ผ่านการรับรอง 430 โรงเรียน (98.43 เปอร์เซ็นต์) ไม่ผ่าน 6 โรงเรียน (4.19 เปอร์เซ็นต์) ซึ่งถ้าประเมินช่วงนี้ต้องผ่าน 100 เปอร์เซ็นต์

โรงเรียนสังกัดเมืองพัทยาและเทศบาล 366 โรงเรียน ผ่าน การรับรอง 328 โรงเรียน (89.07 เปอร์เซ็นต์) ไม่ผ่าน 40 โรงเรียน (10.93 เปอร์เซ็นต์)

โรงเรียนเอกชน 462 โรงเรียน **ผ่านการรับรอง** 415 โรงเรียน (90.77 เปอร์เซ็นต์) ไม่ผ่าน 47 **โรงเรียน** (9.23 เปอร์เซ็นต์)

จะเห็นได้ว่า โรงเรียน**สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ**ไม่ผ่านการรับรองถึง 3,139 โรงเรียน **(จากการประเมิน** 14,196 โรงเรียน ซึ่งถ้าประเมินทุกโรงเรียน (30,000 กว่า**โรงเรียน) ผลออกมาคงเกิน** 5,000 โรงเรียนก็ได้

ผมสงสัยมากว่า ข้อมูลเหล่านี้ ทำไมกระทรวงศึกษาธิการไม่นำมาเปิดเผยให้สาธารณชนทราบ

เพราะฉะนั้น การที่นายกมลอ้างว่า ความรู้ที่ท้องถิ่นมีย้งสู้หน่วยงานราชการไม่ได้ ก็คงไม่จริงเสียแล้ว

ประเด็นที่ห้า ที่นายกมลพูดว่า เมื่อข้าราชการครูสังกัดกับ อปท. แล้วจะโอนย้ายไปยังที่ห่างไกลของกระทรวงศึกษาธิการอื่นไม่ได้ ก็ไม่ใช่เรื่องจริงอีก เพราะตามกฎหมายข้าราชการพลเรือน กฎหมายที่เกี่ยวกับข้าราชการกระทรวงศึกษาธิการ และกฎหมายที่เกี่ยวกับข้าราชการส่วนท้องถิ่นก็ปัญญัติให้สามารถโอนย้ายกันได้ ซึ่งมีมาช้านานกันแล้ว

อย่างไรก็ตาม ในระยะยาว ข้าราชการ อปท.ต้องรับผิดชอบจากบุคคลใน อปท.เริ่มหรือจังหวัดนั้นๆ เป็นหลัก เพื่อไม่ให้มีปัญหาเรื่องที่อยู่อาศัยและการโยมา ซึ่งจะแก้ปัญหาการไม่ได้รับสวัสดิการที่ดีเหมือนปัจจุบันได้

ประเด็นที่หก นายกมลของว่า ถ้าขึ้นกับ อปท. ครูจะถูกใช้ให้ทำกิจกรรมที่ไม่ใช่การเรียนการสอน **ซึ่งครูไม่สบายใจ**

ผมขอถามว่า **ปัจจุบันครูที่สังกัดกระทรวงศึกษาธิการถูกใช้ให้**ทำกิจการมื่นถึงนี้ให้รู้**ให้เห็นแล้ว เช่น** จากผู้ว่าราชการจังหวัด นายอำเภอ ผู้อำนวยการสำนักงาน**เขตพื้นที่**การศึกษา ซึ่งก็เป็นเรื่องปกติธรรมดาในระบบราชการไทยและวัฒนธรรมไทยที่ต้องรวมกำลังกันทำกิจกรรมบ้าง

ประเด็นที่เจ็ด นายกมล**พูดไม่ครบด้าน** ในกรณีที่ว่า อปท. **จำนวนหนึ่งยังไม่พร้อม ซึ่งทั้งหมดก็เป็นเรื่องจริง** แต่ในอุดร์ คละ กำลังจะปฏิรูปในหลายๆ **ด้านนั้น ด้านหนึ่งคือการปฏิรูป** อปท.ให้มีขนาดใหญ่ มีรายได้เพียงพอที่จะรับภารกิจงานบริหารสาธารณะ **และการจัดการศึกษารวมไปด้วย เมื่อถึงเวลานั้นจึงจะมีการโอนการจัดการศึกษาไปให้ อปท.ที่มีความพร้อมในทุกด้าน**

โดยความเป็นจริงเกือบทั่วโลก การจัดการการศึกษาระดับพื้นฐาน อปท.เป็นผู้ดำเนินการทั้งสิ้น ทั้งนี้ **ด้วยเหตุผลที่ว่า**

1.ผู้บริหารท้องถิ่นและ**สมาชิกสภาต้องเข้าใจ**ใส่ใจเรื่อง การจัดการศึกษา เพราะเด็กนักเรียน**ก็คือลูกหลาน**ของพ่อแม่ในท้องถิ่นที่เขาอยู่จักเป็นส่วนใหญ่ **ซึ่งคงไม่มีใครไม่ต้อง**การให้ลูกหลานไม่รู้หนังสือหรอกครับ

ยิ่งถ้าเขาจัดการการศึกษา**ไม่ดีพอก็จะมีผลต่อ**ผู้บริหารเองใน

อนาคตด้วย

ซึ่งต่างจากระบบ**ปัจจุบันที่ผู้อำนวยการ**สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ไม่แน่ใจว่าจะเป็น**คนท้องที่หรือไม่** เพราะระบบราชการที่รวมศูนย์อำนาจจะย้ายข้าราชการ**จากที่ไหนไปอยู่**ที่ไหนก็ได้ การเอาใจใส่ต่องานในหน้าที่ก็มี**น้อย และประชาชน**เองก็ไม่กล้าตรวจสอบการทำงาน

ไม่เหมือนกับ อปท. **ที่ประชาชนมีความใกล้ชิด** และเป็นคนเลือกตั้งเข้าไป การ**ตรวจสอบจึงทำได้ง่าย**และมีประสิทธิภาพมากกว่า

อย่างไรก็ตาม การ**โอนงานการศึกษา**ไปให้ อปท. ก็ไม่ใช่ว่าการจัดการศึกษาของ **อปท.จะดีเลิศ**ทาดจากกระทรวงศึกษาธิการทั้งนี้ เพราะ อปท.ต้อง**ปฏิบัติตามนโยบาย**ของรัฐ รัฐจะต้องกำหนดหลักสูตร และงานทางวิชาการ **ตรวจสอบ** ติดตาม ประเมินผล ไม่ใช่ว่า อปท.จะมีความเป็นอิสระ**ในเรื่องเหล่านี้**

ด้วยเหตุนี้ ผมจึง**ขอให้กระทรวง** รวมทั้ง สพฐ. และนายกมล ได้นำเอาประเด็นเรื่อง**คุณภาพการศึกษา** (หมายถึงคุณภาพของนักเรียน) มาเป็นหลัก**ในการพิจารณาว่า** หน่วยงานใดควรรับผิดชอบเรื่องใด รวมทั้งเรื่องการ**จัดการศึกษาระดับพื้นฐาน**

การมาอ้างว่า **ผู้อำนวยการสำนักงาน**เขตพื้นที่ไม่เห็นด้วย ครูไม่ต้องการโอน ประชาชน**ไม่เห็นด้วยนั้น** ผมเห็นว่า ถ้าได้ชี้แจงความจริง เช่น ผลการประเมิน**คุณภาพการศึกษาที่**ผ่านมาเป็นอย่างไร เรื่องงบประมาณ เรื่อง**บุคลากร ให้ทุกฝ่ายทร**าบ ปัญหาการไม่เต็มใจไม่เห็นด้วยกับการโอน**ก็จะมีน้อยลง**

ซึ่งผมเองเห็นว่า **ถ้าตราบใดยังไม่มี**การปรับปรุง อปท. ให้อยู่ในหลักเกณฑ์**ที่เสม**อ ก็**ยังไม่สมควรโอนงาน**การศึกษาไปให้ อปท.

ผมหวังว่านายกมล**น่าจะหาข้อมูลต**่างๆ ตามที่ผมเขียนมาทั้งหมด เพื่อประกอบการ**พิจารณาของท่าน** ขอความกรุณาอย่าใช้องที่ตั้งเป้าไว้ว่าไม่ต้องการ**โอนการศึกษาไปให้** อปท. โดยไม่ได้มองข้อเท็จจริงว่า เท่าที่ผ่าน**มาทำไมการศึกษาที่**กระทรวงศึกษาธิการรับผิดชอบยังมีแต่ถอยหลัง **มีคนอ่าน-เขียนหนังสือ**ไทยไม่ได้มากมาย และคุณภาพการศึกษา**จากผลประเมินก็สู้โรงเรียน**สังกัด อปท.ไม่ได้ นายกมลเคยทราบ**ไหมว่า มีโรงเรียนสังกัด** กทม. เมืองพัทยา เทศบาลหลายแห่ง เขา**มีหลักสูตรสอนภาษา**ต่างประเทศกันแล้ว และที่น่ายินดีก็คือ ผู้ปกครอง**แย่งกันส่งลูกหลาน**เข้าเรียนในสังกัด อปท. ก็มีให้เห็นมากมาย

กรณีที่การจัดการ**ศึกษาของกระทรวง**ศึกษาธิการยังล้าหลัง กระทรวงศึกษาธิการ **หรือ สพฐ. ไม่ต้องรับผิด**ชอบหรือ

อย่าติดยึดกับ**ตำแหน่ง โดยไม่คำนึง**ถึงอนาคตของการศึกษาเลยครับ เพราะจะเกิด**ความเสียหายแก่ประเทศชาติ**

ยุคโลกาภิวัตน์ **ต้องมีการเปลี่ยนแปลง**ครับ ระบบรวมศูนย์อำนาจนั้น**ต้องสลายไปได้แล้ว มิฉะนั้น ประเทศชาติ**ของเราจะล้าหลังไปเรื่อยๆ ท่าน**ต้องการเช่นนั้นหรือ**

เพราะฉะนั้น เรา**ต้องรีบปฏิรูปโครงสร้าง**การศึกษาโดยเปลี่ยนแปลง เพื่อให้ประชาชน**เป็นเจ้าของ** และมีส่วนร่วมอย่างแท้จริงเพื่ออนาคตของชาติต่อไป.

ที่มา ไทยโพสต์ วันที่ 21 พฤษภาคม 2558